

Az Európai Unió
Tanácsa

Brüsszel, 2018. január 12.
(OR. en)

**Intézményközi referenciaszám:
2018/0002 (NLE)**

**5248/18
ADD 1**

**VISA 3
COEST 3
JAIEX 2**

JAVASLAT

Küldi:	az Európai Bizottság főtitkára részéről Jordi AYET PUIGARNAU igazgató
Az átvétel dátuma:	2018. január 11.
Címzett:	Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, az Európai Unió Tanácsának főtitkára
Biz. dok. sz.:	COM(2018) 7 final ANNEX
Tárgy:	MELLÉKLET a következőhöz: Javaslat – A Tanács határozata az Európai Unió által az Európai Unió és az Azerbajdzsán Köztársaság közötti, a vízumok kiadásának megkönnyítéséről szóló megállapodással létrehozott vegyes bizottságban a megállapodás végrehajtására vonatkozó közös iránymutatások elfogadása tekintetében képviselendő álláspont meghatározásáról

Mellékelten továbbítjuk a delegációknak a COM(2018) 7 final számú dokumentum
MELLÉKLETÉT.

Melléklet: COM(2018) 7 final ANNEX

EURÓPAI
BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2018.1.11.
COM(2018) 7 final

ANNEX

MELLÉKLET

a következőhöz:

**Javaslat
A Tanács határozata**

az Európai Unió által az Európai Unió és az Azerbajdzsán Köztársaság közötti, a vízumok kiadásának megkönnyítéséről szóló megállapodással létrehozott vegyes bizottságban a megállapodás végrehajtására vonatkozó közös iránymutatások elfogadása tekintetében képviselendő álláspont meghatározásáról

TERVEZET
AZ EURÓPAI UNIÓ ÉS AZ AZERBAJDZSÁN KÖZTÁRSASÁG KÖZÖTTI,
A VÍZUMOK KIADÁSÁNAK MEGKÖNNYÍTÉSÉRŐL SZÓLÓ
MEGÁLLAPODÁSSAL LÉTREHOZOTT
VEGYES BIZOTTSÁG .../201.. SZ. HATÁROZATA

(ÉÉÉÉ. hónap NN.)

a megállapodás végrehajtására vonatkozó közös iránymutatások elfogadása tekintetében

A VEGYES BIZOTTSÁG,

tekintettel az Európai Unió és az Azerbajdzsán Köztársaság közötti, a vízumok kiadásának megkönnyítéséről szóló megállapodásra¹ (a továbbiakban: a megállapodás) és különösen annak 12. cikkére,

mivel a megállapodás 2014. január 1-jén hatályba lépett,

A KÖVETKEZŐKÉPPEN HATÁROZOTT:

1. cikk

Az Európai Unió és az Azerbajdzsán Köztársaság közötti, a vízumok kiadásának megkönnyítéséről szóló megállapodás végrehajtására vonatkozó közös iránymutatásokat e határozat melléklete tartalmazza.

2. cikk

Ez a határozat az elfogadásának napján lép hatályba.

Kelt ...-ban/-ben, -án/-én.

az Európai Unió részéről

az Azerbajdzsán Köztársaság részéről

¹ HL L 128., 2014.4.30., 49. o.

TERVEZET

IRÁNYMUTATÁSOK

AZ EURÓPAI UNIÓ ÉS AZ AZERBAJDZSÁN KÖZTÁRSASÁG KÖZÖTTI,

A VÍZUMOK KIADÁSÁNAK MEGKÖNNYÍTÉSÉRŐL SZÓLÓ

MEGÁLLAPODÁS

VÉGREHAJTÁSÁRA VONATKOZÓAN

Az Európai Unió és az Azerbajdzsán Köztársaság közötti, a vízumok kiadásának megkönnyítéséről szóló, 2014. szeptember 1-jén hatályba lépett megállapodás (a továbbiakban: a megállapodás) célja, hogy kölcsönösség alapján megkönnyítse az Unió polgárai és az Azerbajdzsán Köztársaság állampolgárai számára történő vízumkiadást a 180 napos időszakonként 90 napot meg nem haladó tervezett tartózkodás esetében.

A megállapodás jogilag kötelező jogokat és kötelezettségeket állapít meg az azerbajdzsáni állampolgárok és az uniós polgárok számára történő vízumkiadási eljárások egyszerűsítése céljából.

A megállapodás 12. cikkével létrehozott vegyes bizottság (a továbbiakban: a vegyes bizottság) által elfogadott iránymutatások célja annak biztosítása, hogy a schengeni tagállamok és az Azerbajdzsán Köztársaság diplomáciai és konzuli képviseletei harmonizált módon hajtsák végre a megállapodás rendelkezéseit. Ezek az iránymutatások nem képezik a megállapodás részét, és ezért jogilag nem kötelező erejűek. Ugyanakkor határozottan ajánlott, hogy a diplomáciai és konzulátusi alkalmazottak a megállapodás rendelkezéseinek végrehajtása során következetesen figyelembe vegyék az iránymutatásokat.

A cél az, hogy az iránymutatásokat a vegyes bizottság a megállapodás végrehajtási tapasztalatainak fényében rendszeresen naprakésszé tegye.

A megállapodás folyamatos és harmonizált végrehajtása, valamint a vízumkönnyítési vegyes bizottság eljárási szabályzatával való összhang biztosítása érdekében a felek megállapodtak arról, hogy a vegyes bizottság hivatalos ülései között nem hivatalosan tartják a kapcsolatot a sürgős ügyek elintézése érdekében. A vízumkönnyítési vegyes bizottság soron következő ülésén részletes beszámolókat nyújtanak be az említett kérdésekről és a nem hivatalos kapcsolattartásról.

I. ÁLTALÁNOS KÉRDÉSEK

1.1. Cél és hatály

A megállapodás 1. cikke szerint: „*E megállapodás célja, hogy kölcsönösen megkönnyítse az Unió polgárai és az Azerbajdzsán Köztársaság állampolgárai számára történő*

vízumkiadást, a 180 napos időszakonként 90 napot meg nem haladó tervezett tartózkodás esetében.”

A megállapodás minden, rövid távú tartózkodásra jogosító vízumot kérelmező uniós polgárra és azerbajdzsáni állampolgárra vonatkozik, a lakóhelyük szerinti országtól függetlenül.

A megállapodás nem alkalmazandó a tagállamok valamelyike vagy az Azerbajdzsán Köztársaság által kiadott tartózkodási engedéllyel rendelkező hontalan személyekre. A személyek e csoportjára az uniós vízumpolitikai vívmányok és az Azerbajdzsán Köztársaság nemzeti jogának szokásos szabályai vonatkoznak.

1.2. A megállapodás hatálya

A megállapodás 2. cikke szerint:

„(1) Az e megállapodásban előírt vízumkönnyítések csak annyiban alkalmazandók az Unió polgáira és az Azerbajdzsán Köztársaság állampolgáira, amennyiben az Azerbajdzsán Köztársaság, az Unió vagy a tagállamok jogszabályai vagy előírásai, e megállapodás vagy egyéb nemzetközi megállapodás alapján nem mentesülnek a vízumkötelezettség alól.

(2) Az e megállapodás rendelkezései által nem szabályozott kérdésekre – úgymint a vízumkiadás megtagadása, az úti okmányok elismerése, a megélhetéshez szükséges anyagi fedezet bizonyítása, a belépés megtagadása és a kiutasítási intézkedések – az Azerbajdzsán Köztársaság vagy a tagállamok nemzeti joga, illetve az uniós jog alkalmazandó.”

A 10. cikkben foglaltakat nem érintve (amely cikk az Unió diplomata-útlevelel rendelkező polgárai és az Azerbajdzsán Köztársaság diplomata-útlevelel rendelkező állampolgárainak vízumkötelezettség alóli mentességéről rendelkezik) a megállapodás nem hat ki a vízumkötelezettségről és a vízumkötelezettség alóli mentességről rendelkező meglévő szabályokra. Például az 539/2001/EK tanácsi rendelet² 4. cikke lehetővé teszi a tagállamoknak, hogy egyéb kategóriák között mentesítse a vízumkötelezettség alól a polgári légiközlekedési és tengerhajózási személyzetet.

Ebben az összefüggésben hozzá kell tenni, hogy a Schengeni Megállapodás végrehajtásáról szóló egyezmény³ 21. cikke szerint valamennyi schengeni államnak el kell ismernie a többi schengeni állam által kibocsátott hosszú távú tartózkodásra jogosító vízumokat és tartózkodási engedélyeket egymás területén rövid távú tartózkodásra jogosító engedélyként. Az említett egyezményben részes valamennyi fél elfogadja a társult országok által kibocsátott tartózkodási engedélyeket, D-vízumokat és rövid távú tartózkodásra jogosító vízumokat a belépéshez és rövid távú tartózkodáshoz, és fordítva.

² A Tanács legutóbb a 2013. december 11-i 1289/2013/EU rendelettel (HL L 347., 2013.12.20., 74. o.) módosított 539/2001/EK rendelete (2001. március 15.) a külső határok átlépésekor vízumkötelezettség alá eső, illetve az e kötelezettség alól mentes harmadik országbeli állampolgárok országainak felsorolásáról (HL L 81., 2001.3.21.).

³ HL L 239., 2000.9.22., 19. o.

A 810/2009/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet⁴ (a Vízumkódex) alkalmazandó az e megállapodás által nem szabályozott valamennyi kérdésre, mint például a vízumkérelem feldolgozására illetékességgel rendelkező, a Schengeni Megállapodást végrehajtó egyezményben részes schengeni tagállam meghatározása, a vízumkiadás megtagadásának oka, az elutasító határozat elleni fellebbezéshez való jog, a vízumkérelmező személyes meghallgatásával kapcsolatos általános szabályok, valamint a vízumkérelemmel kapcsolatos tájékoztatás. Ezenfelül a schengeni szabályok⁵ (vagyis a területre való beléptetés megtagadása, a megélhetéshez szükséges anyagi fedezet bizonyítása stb.) és adott esetben a nemzeti jogszabályok továbbra is alkalmazandók a megállapodás által nem szabályozott olyan kérdésekre, mint például az úti okmányok elismerése, a megélhetéshez szükséges anyagi fedezet bizonyítása, a tagállamok területére való beléptetés megtagadása, kiutasítási intézkedések.

Még ha a megállapodásban rögzített feltételek teljesülnek is – például ha a 4. cikkben rögzített kategóriákra nézve az utazás célját igazoló dokumentumokat benyújtotta a vízum kérelmezője –, a vízum kibocsátása akkor is megtagadható, ha az 562/2006/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet⁶ (Schengeni határellenőrzési kódex) 6. cikkében foglalt feltételek nem teljesülnek, vagyis az érintett személy nem rendelkezik érvényes úti okmánnyal, a SIS-ben beutazási tilalmat elrendelő figyelmeztető jelzést adtak ki, az érintett személyt úgy tekintik, hogy a közrendet, belső biztonságot veszélyezteti stb.

A Vízumkódexben szereplő, a vízumkibocsátással kapcsolatos egyéb rugalmasságok továbbra is alkalmazandók. Például a legfeljebb öt évig érvényes, hosszú érvényességi idejű, többszöri belépésre jogosító vízumok a megállapodás 4. cikkében említett személyek kategóriáin kívüli más kategóriákra nézve is kiadhatók, ha a Vízumkódexben szereplő feltételek (24. cikk) teljesülnek. Ugyanígy, a Vízumkódexben szereplő, a vízumdíj elengedésére vagy csökkentésére vonatkozó rendelkezések szintén továbbra is alkalmazandók (a Vízumkódex 16. cikkének (5) és (6) bekezdése).

Az Azerbajdzsán Köztársaság tekintetében a migrációügyi szabályzat⁷ és az Azerbajdzsán Köztársaság egyéb megfelelő normatív jogi aktusai alkalmazandók a megállapodás által nem szabályozott valamennyi kérdésre, mint például a vízumkiadás megtagadásának oka, az elutasító határozat elleni fellebbezéshez való jog és a vízumkérelmező személyes meghallgatásával kapcsolatos általános szabályok, valamint a vízumkérelemmel kapcsolatos tájékoztatás, az úti okmányok elismerése, a megélhetéshez szükséges anyagi fedezet bizonyítása, az Azerbajdzsán Köztársaság területére való beléptetés megtagadása, a kiutasítási intézkedések.

Az Azerbajdzsán Köztársaság nemzeti jogában szereplő, a vízumkibocsátással kapcsolatos egyéb rugalmasságok továbbra is alkalmazandók, amennyiben a kérelmezőre nézve kedvezőbb rendszert jelentenek. Például továbbra is alkalmazandók az Azerbajdzsán Köztársaság az állami díjakról szóló törvényében foglalt rendelkezések (17.2. cikk),

⁴ Az Európai Parlament és a Tanács 810/2009/EK rendelete (2009. július 13.) a Közösségi Vízumkódex létrehozásáról (Vízumkódex) (HL L 243., 2009.9.15., 1. o.).

⁵ Nevezetesen az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2016/399 rendelete (2016. március 9.) a személyek határátlépésére irányadó szabályok uniós kódexéről (Schengeni határellenőrzési kódex) (HL L 77., 2016.3.23., 1. o.).

⁶ HL L 105., 2006.4.13., 1. o., a legutóbb a 610/2013/EU rendelettel (HL L 182., 2013.6.29., 1. o.) módosított rendelet.

⁷ Az Azerbajdzsán Köztársaság migrációügyi szabályzata az Azerbajdzsán Köztársaság 713-IVQ. számú törvényével 2013. július 2-án került elfogadásra és 2013. augusztus 1-jén lépett hatályba.

amelyek lehetővé teszik a vízumdíj elengedését, valamint az Azerbajdzsán Köztársaság migrációügyi szabályzatában foglalt rendelkezések (38. cikk), amelyek lehetővé teszik az elektronikus vízumok kiadását.

Még ha a megállapodásban rögzített feltételeknek teljesülnek is – például ha a 4. cikkben rögzített kategóriákra nézve az utazás célját igazoló dokumentumokat benyújtotta a vízum kérelmezője –, a vízum kibocsátása akkor is megtagadható, ha az Azerbajdzsán Köztársaság migrációügyi szabályzatának 36. cikkében (a 36.1.7. cikk kivételével) foglalt feltételek nem teljesülnek, vagy ha fennállnak az Azerbajdzsán Köztársaság migrációügyi szabályzatának 16. cikkében felsorolt körülmények.

1.3. A megállapodás hatálya alá tartozó vízumok típusai

A megállapodás 3. cikkének d) pontjában szereplő fogalom meghatározás szerint a „*vízum*»: *valamely tagállam vagy Azerbajdzsán Köztársaság által kiadott engedély a tagállamok vagy az Azerbajdzsán Köztársaság területén való átutazáshoz vagy a tagállamok vagy Azerbajdzsán Köztársaság területén történő bármely 180 napos időszakban 90 napot meg nem haladó tervezett tartózkodás céljából*”.

A megállapodás által biztosított könnyítések mind a tagállamok egész területére érvényes egységes vízumokra, mind pedig a korlátozott területi érvényességű vízumokra vonatkoznak⁸.

A megállapodás által előírt könnyítések az Azerbajdzsán Köztársaság migrációügyi szabályzatának 5. cikkében meghatározott valamennyi vízumra alkalmazandók.

1.4. A vízum által lehetővé tett tartózkodás időtartamának kiszámítása

A Schengeni határellenőrzési kódex⁹ az alábbiak szerint határozza meg a rövid távú tartózkodás fogalmát: „bármely 180 napos időszakban 90 napot meg nem haladó tervezett tartózkodás esetén, figyelembe véve a megelőző 180 napos időszak minden egyes tartózkodási napját”.

Ez a meghatározás az Azerbajdzsán Köztársaság által a megállapodással összhangban kiadott rövid távú tartózkodásra jogosító vízumokra is alkalmazandó.

A beutazás napja a tagállamok területén való tartózkodás első napja, a kiutazás napja pedig a tagállamok területén való tartózkodás utolsó napja. A „bármely” kifejezés a „folyamatosan aktualizált” 180 napos referencia-időszak alkalmazására utal, azaz a tartózkodás minden napján a megelőző 180 napos időszakra tekint vissza annak ellenőrzése céljából, hogy továbbra is teljesül-e a 180 naponkénti 90 napra vonatkozó követelmény. Ez azt jelenti, hogy a tagállam területéről való megszakítás nélküli 90 napos távollét esetén újabb, legfeljebb 90 napos tartózkodásra van lehetőség.

A meghatározás 2013. október 18-án lépett hatályba. A rövid távú tartózkodás alábbi címen található online kalkulátorával kiszámíthatja, hogy az új szabályok alapján mennyi ideig tartózkodhat: http://ec.europa.eu/dgs/home-affairs/what-we-do/policies/borders-and-visas/border-crossing/index_en.htm.

Az új meghatározás alapján példák a tartózkodás kiszámítására:

⁸ Vö. a Közösségi Vízumkódex létrehozásáról szóló, 2009. július 13-i 810/2009/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet (Vízumkódex) (HL L 243., 2009.9.15., 1. o.) 2., 24. és 25. cikkével.

⁹ Az Európai Parlament és a Tanács 610/2013/EU rendelete (HL L 182., 2013.6.29., 1. o.).

Egy 1 évre szóló (2014. április 18. – 2015. április 18.), többszöri beutazásra jogosító vízummal rendelkező személy 2014. április 19-én utazik be első ízben 3 napos tartózkodás céljából. Ezt követően az említett személy 2014. június 18-án ismét beutazik 86 napos tartózkodás céljából. Mi a helyzet a konkrét dátumokkal? Mikor utazhat be ismét az említett személy?

2014. szeptember 11-én: 180 napos időszakon belül (2014. március 16. – 2014. szeptember 11.) az adott személy 3 napot (2014. április 19–21.), majd 86 napot (2014. június 18. – 2014. szeptember 11.) tartózkodott = 89 nap = nem került sor a tartózkodási idő túllépésére. A személy még 1 napot tartózkodhat a tagállamok területén.

2014. október 16-tól: Az említett személy beutazhat további 3 napos tartózkodás céljából (2014. október 16-án a 2014. április 19-i tartózkodás irrelevánssá válik, mivel kívül esik a 180 napos időszakon; 2014. október 17-én a 2014. április 20-i tartózkodás irrelevánssá válik, mivel kívül esik a 180 napos időszakon stb.).

2014. december 15-től: Az említett személy beutazhat további 86 napos tartózkodás céljából (2014. december 15-én a 2014. június 18-i tartózkodás irrelevánssá válik, mivel kívül esik a 180 napos időszakon; 2014. december 16-án a 2014. június 19-i tartózkodás irrelevánssá válik, mivel kívül esik a 180 napos időszakon stb.).

1.5. A schengeni vívmányokat még nem teljes körűen alkalmazó tagállamokat, az Unió közös vízümpolitikájában részt nem vevő tagállamokat és a társult országokat illető helyzet

Az Unióhoz 2004-ben (Cseh Köztársaság, Észtország, Ciprus, Lettország, Litvánia, Magyarország, Málta, Lengyelország, Szlovénia és Szlovákia), 2007-ben (Bulgária és Románia) és 2013-ban (Horvátország) csatlakozott tagállamokra nézve ez a megállapodás hatálybalépésétől kezdve kötelező.

Bulgária, Horvátország, Ciprus és Románia még nem hajtotta még végre teljeskörűen a schengeni vívmányokat. Ezek az országok továbbra is saját területükre korlátozott érvényességű nemzeti vízumokat bocsátanak ki. Miután az említett országok teljeskörűen végrehajtották a schengeni vívmányokat, a megállapodást alkalmazni fogják.

A schengeni vívmányok e tagállamok által történő teljes körű végrehajtásáig a nemzeti jog változatlanul minden, a megállapodás által nem szabályozott kérdésre alkalmazandó. Az említett időponttól kezdve a megállapodás által nem szabályozott kérdésekre a schengeni szabályok/nemzeti szabályok alkalmazandók.

Bulgária, Horvátország, Ciprus és Románia felhatalmazást kapott arra, hogy a saját területén való rövid távú tartózkodáshoz elismerje a Schengeni Megállapodást végrehajtó egyezményben részes valamennyi fél és a társult országok által kibocsátott tartózkodási engedélyeket, D-vízumokat és rövid távú tartózkodásra jogosító vízumokat¹⁰.

¹⁰ A 2014. május 15-i 565/2014/EU határozat 2014. június 16-tól engedélyezi Bulgária, Horvátország, Ciprus és Románia számára, hogy kizárólag az alábbi okmányokat egyoldalúan elismerjék: a schengeni államok által kiadott, két- vagy többszöri beutazásra érvényes egységes, rövid távú tartózkodásra jogosító vízumok és hosszú idejű tartózkodásra jogosító vízumok, továbbá a schengeni államok által kiadott tartózkodási engedélyek, valamint a Bulgária, Horvátország és Románia által kiadott, nem csupán átutazásra, hanem 180 napos időszakon belül 90 napot meg nem haladó, tervezett tartózkodásra jogosító nemzeti vízumaival egyenértékű nemzeti vízumok és tartózkodási engedélyek. A diplomáciai kapcsolatok hiánya miatt Ciprus

A közös határokon történő ellenőrzések fokozatos megszüntetéséről szóló, 1985. június 14-i Schengeni Megállapodás végrehajtásáról szóló egyezmény 21. cikke szerint a fenti egyezményben részes valamennyi félnek el kell ismernie a másik tagállam által kibocsátott hosszú távú tartózkodásra jogosító vízumokat és tartózkodási engedélyeket egymás területén rövid távú tartózkodásra jogosító engedélyként. Elfogadják a társult országok által kibocsátott tartózkodási engedélyeket, D-vízumokat és rövid távú tartózkodásra jogosító vízumokat a belépéshez és rövid távú tartózkodáshoz, és fordítva.

A megállapodás nem vonatkozik Dániára, Írországra és az Egyesült Királyságra, de közös nyilatkozatokat tartalmaz annak kívánatosságára nézve, hogy e tagállamok kétoldalú vízumkönnyítési megállapodásokat kössenek az Azerbajdzsán Köztársasággal.

Bár schengeni társult országok, a megállapodás nem kötelező Izlandra, Liechtensteinre, Norvégiára és Svájcra nézve. A megállapodás ugyanakkor közös nyilatkozatot tartalmaz annak kívánatosságára nézve, hogy az említett schengeni társult országok késedelem nélkül kétoldalú vízumkönnyítési megállapodásokat kössenek az Azerbajdzsán Köztársasággal.

2013. december 3-án aláírták az Azerbajdzsán Köztársaság kormánya és a Norvég Királyság kormánya közötti, a vízumok kiadásának megkönnyítéséről szóló megállapodást, amely 2015. június 1-jén hatályba lépett. 2016. október 10-én aláírták az Azerbajdzsán Köztársaság kormánya és a Svájci Szövetségi Tanács közötti, a vízumok kiadásának megkönnyítéséről szóló megállapodást, amely 2017. április 1-jén hatályba lépett. Ezenfelül 2017. február 15-én hatályba lépett az Európai Unió és az Azerbajdzsán Köztársaság közötti, a vízumok kiadásának megkönnyítéséről szóló megállapodásban említett, az Azerbajdzsán Köztársaság kormánya és a Liechtensteini Hercegség kormánya közötti, a szabályok kölcsönös elismeréséről szóló megállapodás.

1.6. A megállapodás/kétoldalú megállapodások

A megállapodás 13. cikke szerint:

„E megállapodás – hatálybalépésétől kezdve – elsőbbséget élvez bármely olyan, az egyes tagállamok és az Azerbajdzsán Köztársaság közötti két- vagy többoldalú megállapodással vagy egyezménnyel szemben, amennyiben ez utóbbi megállapodások vagy egyezmények rendelkezései e megállapodásban tárgyalt kérdéseket érintenek.”

A megállapodás hatálybalépésének napjától a tagállamok és az Azerbajdzsán Köztársaság közötti hatályos kétoldalú megállapodásoknak a vízumkönnyítési megállapodás által szabályozott kérdésekre vonatkozó rendelkezései nem alkalmazandók. Az uniós joggal összhangban a tagállamoknak meg kell tenniük a szükséges intézkedéseket a kétoldalú megállapodásaik és a megállapodás rendelkezései közötti összeegyeztethetlenségek megszüntetése érdekében.

Ha egy tagállam Grúziával olyan kétoldalú megállapodást vagy intézkedést kötött, amely az európai uniós megállapodás által nem szabályozott kérdésekre vonatkozik, például vízumkötelezettség alóli mentességet biztosítva a szolgálati útlevelemmel rendelkező személyek számára, ez a mentesség az uniós vízumkönnyítési megállapodás hatálybalépését követően továbbra is alkalmazandó.

jelenleg mentesíti az azerbajdzsáni útlevelemmel rendelkezőket (kivéve a diplomata-útlevelemmel rendelkezőket) a 2014. május 15-i 565/2014/EU határozat rendelkezései alól.

A következő tagállamok kötöttek kétoldalú megállapodást az Azerbajdzsán Köztársasággal a szolgálati útlevéllel rendelkező személyek vízumkötelezettség alóli mentességére vonatkozóan: Ausztria, Bulgária, Horvátország, Magyarország, Olaszország, Portugália, Románia, Szlovénia, Lettország és Szlovákia¹¹.

Az adott tagállam által a szolgálati útlevéllel rendelkező személyek vízumkötelezettség alóli mentesítése csak e tagállam területén való utazásra alkalmazandó, a többi schengeni tagállamba történő utazásra nem.

II. A KÜLÖNÖS RENDELKEZÉSEKRE VONATKOZÓ IRÁNYMUTATÁSOK

2.1. Azok az új szabályok, amelyek minden vízumkérelmezőre vonatkoznak

Fontos: Emlékeztetni kell arra, hogy a vízumdíjakra vonatkozó alább említett könnyítések, a vízumkérelmek feldolgozási eljárásának időtartama, az elveszett vagy ellopott okmányok esetében a távozás, valamint a vízum kivételes körülmények között történő meghosszabbítása valamennyi olyan vízumkérelmezőre és vízummal rendelkező személyre vonatkozik, akik az Azerbajdzsán Köztársaság állampolgárai vagy a megállapodás által kötött uniós tagállamok polgárai, ideértve például a turistákat is.

2.1.1. A vízumdíj

A megállapodás 6. cikkének (1) bekezdése szerint:

„(1) A vízumkérelmek elbírálásának díja 35 EUR.”

A 6. cikk (1) bekezdésével összhangban a vízumkérelmek feldolgozásának díja **35 EUR**. Ez a díj alkalmazandó minden uniós és azerbajdzsáni vízumkérelmezőre (ideértve a turistákat is), és a rövid távú tartózkodásra jogosító vízumokat érinti, a belépések számától függetlenül.

A megállapodás 6. cikkének (2) bekezdése szerint:

(2) A személyek alábbi kategóriái mentesülnek a vízumkérelem feldolgozásának díja alól, a (3) bekezdés sérelme nélkül:

- a) az Azerbajdzsán Köztársaság területén jogszerűen tartózkodó uniós polgároknak, vagy az Azerbajdzsán Köztársaságnak a tagállamok területén jogszerűen tartózkodó állampolgárainak, illetve az állampolgáruk szerinti tagállamban tartózkodó uniós polgároknak, vagy az Azerbajdzsán Köztársaság Azerbajdzsán területén tartózkodó állampolgárainak közeli hozzátartozói – házastársai, gyermekei (beleértve az örökbefogadottakat is), szülői (beleértve a gyámot is), nagyszülői és unokái;*
- b) hivatalos delegációk tagjai, ideértve a hivatalos delegációk állandó tagjait is, akik a tagállamokhoz, az Unióhoz vagy az Azerbajdzsán Köztársasághoz címzett hivatalos meghívást követően hivatalos értekezleteken, konzultációkon, tárgyalásokon vagy csereprogramokban, valamint az Azerbajdzsán Köztársaság*

¹¹ Mentesség a vízumkötelezettség alól az 539/2001/EK tanácsi rendelet 4. cikkének (1) bekezdésével összhangban.

vagy az egyik tagállam területén kormányközi szervezetek által tartott eseményeken vesznek részt;

- c) *tanulmányok vagy képzés céljából – beleértve csereprogramok, valamint egyéb iskolával kapcsolatos tevékenységek keretében – utazó tanulók, diákok, posztgraduális hallgatók és kísérőtanárok;*
- d) *fogyatékossgal élő személyek és szükség esetén kísérőik;* (Megjegyzés: a díj alóli mentességhez bizonyítékot kell szolgáltatni arra nézve, hogy mindkét vízumkérelmező e kategóriába esik. Azokban az esetekben, amikor a kérelmezők fogyatékosága nyilvánvaló [vak személyek, egy láb hiánya], elegendő a vizuális felismerés a konzulátus vízumirodájában.
Indokolt esetekben a fogyatékossgal élő személy képviselője vagy gyámja is benyújthatja a kérelmet.)
- e) *nemzetközi sportesemények résztvevői és az őket szakmai minőségben kísérő személyek;* (Megjegyzés: a szurkolók nem számítanak kísérő személyeknek);
- f) *tudományos, kulturális és művészeti tevékenységekben – beleértve az egyetemi és egyéb csereprogramokat is – részt vevő személyek;*
- g) *olyan személyek, akik dokumentumokkal igazolták humanitárius okokból – beleértve sürgős orvosi ellátás érdekében, az ilyen személy kísérőjével, illetve közeli rokon temetésén történő részvétel vagy súlyosan beteg közeli rokon meglátogatása céljából – történő utazásuk szükségességét;*
- h) *civil társadalmi szervezeteknek – beleértve csereprogramok keretében történő – képzés, szemináriumok, konferenciák céljából utazó képviselői;* (Megjegyzés: e kategória díjmentességben való részesüléséhez a vízumkérelmezőknek olyan bizonyítékot kell bemutatniuk, amely igazolja, hogy a tagállamokban vagy az Azerbajdzsán Köztársaságban nyilvántartásba vett civil társadalmi szervezetek vagy nonprofit szervezetek tagjai – kapcsolat a 4. cikkel.)
- i) *nyugdíjasok;* (Megjegyzés: az e kategória szerinti díjmentességben való részesüléséhez a kérelmezőknek olyan bizonyítékot kell bemutatniuk, amely igazolja, hogy nyugdíjasok. A mentesség nem indokolt olyan esetekben, amikor az utazás célja díjazással járó tevékenység.)
- j) *a 12 év alatti gyermekek;*
- k) *újságírók és az őket szakmai minőségben kísérő technikai személyzet;* (Megjegyzés: e kategória díjmentességben való részesüléséhez a vízumkérelmezőknek olyan bizonyítékot kell bemutatniuk, amely igazolja, hogy újságírói szakmai vagy média szervezetek tagjai – kapcsolat a megállapodás 4. cikkével.);

Ezenfelül az uniós tagállamok a vízumdíjat teljes mértékben elengedik a személyek fent említett kategóriái esetében. Ezenfelül, a Vízumkódex 16. cikkének (4) bekezdése szerint a személyek alábbi kategóriái is mentesülnek a vízumdíj alól:

- a tudományos kutatás céljával az Európai Unión belül utazó kutatók, a 2005. szeptember 28-i 2005/761/EK európai parlamenti és tanácsi ajánlásban meghatározottak szerint,

- a nonprofit szervezetek azon 25 éves vagy fiatalabb képviselői, akik nonprofit szervezetek által szervezett szemináriumokon, konferenciákon, sport-, kulturális vagy oktatási eseményeken vesznek részt.

A Vízumkódex 16. cikkének (6) bekezdése értelmében *„egyedi esetekben a felszámítandó vízumdíj összege elengedhető vagy csökkenthető, ha ez az intézkedés kulturális, sporttal kapcsolatos, külpolitikai és fejlesztési politikai érdekeket vagy más alapvetően fontos közérdeket vagy humanitárius célokat szolgál.”*

A Vízumkódex 16. cikkének (7) bekezdése szerint a vízumdíjat euróban, azon harmadik ország nemzeti pénznemében vagy az érintett harmadik országban általánosan használt pénznemben fogják felszámítani, ahol a kérelmet benyújtották, és nem téríthető vissza, kivéve az olyan eseteket, amikor a kérelem nem befogadható vagy ha a konzulátus nem illetékes.

Az olyan eltérések elkerülése érdekében, amelyek vízum-shoppinghoz vezethetnek, a tagállamoknak az Azerbajdzsán Köztársaságban törekedniük kell annak biztosítására, hogy hasonló vízumdíjat alkalmaznak minden azerbajdzsáni vízumkérelmező esetében, amennyiben a díjat külföldi pénznemben számítják fel.

Ehhez hasonlóan az Azerbajdzsán Köztársaság az állami díjakról szóló törvénye 17. cikkének (2) bekezdésével összhangban az Azerbajdzsán Köztársaság is elengedi a vízumdíjat a személyek alábbi kategóriái esetében:

- állami delegációk tagjai és tisztviselők,
- nemzetközi humanitárius szervezetek képviselői az Azerbajdzsán Köztársaságban,
- tanulmányokat folytató vagy állami programokon keresztül pedagógiai tevékenységekben részt vevő személyek,
- védelmi célokból utazó személyek.

Az uniós és az azerbajdzsáni kérelmezők elismervényt kapnak a megfizetett vízumdíjról.

A megállapodás 6. cikkének (3) bekezdése szerint:

„(3) Ha a tagállam vagy az Azerbajdzsán Köztársaság a vízumkiadás céljából külső szolgáltatóval folytat együttműködést, a külső szolgáltató szolgáltatási díjat számíthat fel. E díjnak arányban kell állnia a külső szolgáltató részéről feladatai ellátása során felmerült költségekkel, és összege nem haladhatja meg a 30 EUR-t. Az érintett tagállamoknak és az Azerbajdzsán Köztársaságnak lehetővé kell tennie, hogy konzulátusaikon minden kérelmező közvetlenül benyújthassa kérelmét.

Az Unió esetében, a külső szolgáltató a Vízumkódexnek megfelelően és az Azerbajdzsán Köztársaság jogszabályait maradéktalanul tiszteletben tartva végzi tevékenységét.

Az Azerbajdzsán Köztársaság esetében, a külső szolgáltató az azerbajdzsáni jogszabályoknak és az uniós tagállamok jogszabályainak megfelelően végzi tevékenységét.”

A külső szolgáltatókkal való együttműködés módozatai tekintetében, a Vízumkódex 43. cikke részletes információkat nyújt azok feladatait illetően.

2.1.2. A vízumkérelmek elbírálásának határideje

A megállapodás 7. cikke szerint:

„(1) A tagállamok és az Azerbajdzsán Köztársaság diplomáciai és konzuli képviseletei a vízumkérelem és a vízum kiadásához szükséges okmányok kézhezvételétől számított 10 naptári napon belül döntenek a vízumkérelemről.

(2) A vízumkérelemmel kapcsolatos döntés meghozatalának időtartama egyéni esetekben 30 naptári napra meghosszabbítható, különösen akkor, ha a kérelem további ellenőrzést tesz szükségessé.

(3) A vízumkérelemmel kapcsolatos döntés meghozatalának időtartama sürgős esetekben 2 vagy annál kevesebb munkanapra csökkenthető.”

A vízumkérelemről főszabály szerint az elfogadhatónak ítélt kérelem benyújtásának napjától számított 10 naptári napon belül döntenek.

Ez az időszak egyes esetekben legfeljebb 30 naptári napra meghosszabbítható, különösen amikor a kérelem további alapos vizsgálata szükséges, vagy képviselet esetében amikor a képviselt tagállam hatóságaival konzultálnak.

Mindezen határidők kezdete a kérelem hiánytalanságához kötött, vagyis a vízumkérelem és az igazoló dokumentumok kézhezvételének napjától indul.

Általános elvként az olyan diplomáciai és konzuli képviseletek esetében, ahol időpont-egyeztetési rendszer van, az időpontkéréshez szükséges várakozási idő nem számít bele a feldolgozási időbe. E kérdést, valamint a vízumkérelem benyújtásával kapcsolatos egyéb gyakorlati előírásokat a Vízumkódex (9. cikk) és az Azerbajdzsán Köztársaság migrációügyi szabályzata szabályozza.

„Amennyiben a kérelem benyújtásához személyes megjelenés szükséges, erre főszabály szerint az időpontkérés időpontjától számított két héten belül sort kell keríteni.”

A megállapodás 7. cikke (3) bekezdésének végrehajtására tekintettel a személyes megjelenés időpontjának kitűzésekor figyelembe kell venni a vízumkérelmező állítása szerinti esetleges sürgősséget. A vízumkérelemről szóló döntéshozatal idejének csökkentéséről a konzuli tisztviselő dönt.

„Igazoltan sürgős esetben [például amikor a vízumkérelmező általa előre nem látható okból nem tudott volna korábban vízumot kérni] a konzulátus lehetővé teheti a kérelmezők számára, hogy időpontegyeztetés nélkül is benyújthassák kérelmüket, vagy részükre azonnal időpontot kell adni.”

2.1.3. Az ország elhagyása a személyazonosító okmányok elvesztése esetén

A megállapodás 8. cikke szerint:

„Az Unió és az Azerbajdzsán Köztársaság azon állampolgárai, akik az Azerbajdzsán Köztársaság vagy a tagállamok területén történő tartózkodásuk alatt elveszítették személyazonosító okmányaikat, vagy akiktől ezen okmányokat ellopták, a tagállamok vagy az Azerbajdzsán Köztársaság diplomáciai vagy konzuli képviseletei által kiállított, határátlépésre jogosító érvényes személyazonosító okmánnyal vízum vagy egyéb engedély nélkül elhagyhatják az Azerbajdzsán Köztársaság vagy a tagállamok területét.”

Amennyiben a személyazonosító okmányt elvesztették vagy ellopták, úgy a vízümbirtokosok a diplomáciai vagy konzuli képviseletek által kiállított, határátlépésre jogosító érvényes személyazonosító okmánnyal elhagyhatják az Azerbajdzsán Köztársaság vagy a tagállamok területét. A fogadó állam hatóságai nem várhatnak el semmilyen további okmányt, engedélyt vagy formaságot a vízümbirtokostól vagy a konzuli képviselettől.

2.1.4. A vízum meghosszabbítása kivételes körülmények miatt

A megállapodás 9. cikke szerint:

„Az Unió azon polgárai és az Azerbajdzsán Köztársaság azon állampolgárai esetében, akik vis maior okokból kifolyólag nem tudják a vízumukban szereplő időn belül elhagyni az Azerbajdzsán Köztársaság vagy a tagállamok területét, – az Azerbajdzsán Köztársaság vagy a fogadó tagállam által alkalmazott jogszabályokkal összhangban, a tartózkodási helyük szerinti államba történő visszatérésükhöz szükséges időszakra – díjmentesen meghosszabbítják vízumuk érvényességét és/vagy az abban feltüntetett tartózkodási időt.”

Ami annak lehetőségét illeti, hogy indokolt személyes okok esetén meghosszabbítsák a vízum érvényességi idejét, ha a vízümbirtokos a vízümbélyegen megjelölt dátumig nem hagyhatja el a tagállam területét, a Vízumkódex 33. cikkének rendelkezései alkalmazandóak, amennyiben azok összeegyeztethetők a megállapodással. A vízum vis maior vagy humanitárius okok miatti meghosszabbítása tehát ingyenes.

Az Azerbajdzsán Köztársaság tekintetében a külföldieknek az Azerbajdzsán Köztársaságban való ideiglenes tartózkodásának meghosszabbítására vonatkozó kérdésekre a migrációügyi szabályzat alkalmazandó.

A külföldieknek az Azerbajdzsán Köztársaságban való ideiglenes tartózkodásának meghosszabbításáról szóló határozat olyan hivatalos dokumentum, amely felhatalmazza a külföldieket az Azerbajdzsán Köztársaságban való ideiglenes tartózkodásra.

Az Azerbajdzsán Köztársaságban meghosszabbított ideiglenes tartózkodással rendelkező külföldiek az állami határátkelőhelyeken keresztül útlevelük vagy egyéb határátlépési okmány és az ideiglenes tartózkodás meghosszabbításáról szóló határozat felmutatásával hagyhatják el az országot.

2.2. Az egyes vízumkérelmezői kategóriákra vonatkozó új szabályok

2.2.1. Az utazás célját igazoló dokumentumok

A személyeknek a megállapodás 4. cikke (1) bekezdésében felsorolt kategóriáira nézve az utazás célja tekintetében kizárólag a feltüntetett igazoló dokumentumok megléte szükséges. Ahogy az a 4. cikk (3) bekezdésében is szerepel, nem szükséges az utazás céljára nézve más igazolás, meghívó vagy jogosultság.

Ez ugyanakkor nem jelent mentesülést a vízumkérelem és az igazoló dokumentumok – például a megélhetéshez szükséges anyagi fedezet tekintetében történő – benyújtása céljából való személyes megjelenésre vonatkozó általános kötelezettség alól, amely változatlanul fennáll.

Ha egyedi esetekben kétség merül fel az utazás célját igazoló dokumentum hitelességét illetően, a Vízumkódex 21. cikkének (8) bekezdése és az Azerbajdzsán Köztársaság migrációügyi szabályzata alapján a vízumkérelmezőt be lehet hívni további elbeszélgetésre

a nagykövetségre/konzulátusra, ahol a kérelmező a látogatás valós céljával vagy visszatérési szándékával kapcsolatosan kikérdezhető. Az ilyen egyedi esetekben a vízumkérelmező további dokumentumokat nyújthat be önkéntesen, illetve a konzuli tisztviselő kivételesen erre kérheti. Ez a gyakorlat azonban nem lehet szisztematikus és azt a vegyes bizottság szorosan nyomon követi.

Főszabály szerint a megállapodás 4. cikkének (1) bekezdése által előírt okmány eredeti példányát a vízumkérelemmel egyidejűleg kell benyújtani. Ugyanakkor a konzulátus az okmány faxmásolata alapján is megkezdheti a vízumkérelem feldolgozását. Mindazonáltal a konzulátus az első kérelem esetén kérheti, és kétség esetén egyedi esetekben be is kéri az eredeti okmányt.

A személyeknek a megállapodás 4. cikkében nem említett kategóriáira, például a turistákra vonatkozóan továbbra is az általános szabályok alkalmazandók az utazás célját igazoló dokumentumokra nézve. Ugyanez vonatkozik a 18 év alatti gyermekek utazásához való szülői hozzájárulásra vonatkozó dokumentumokra.

Továbbra is a schengeni szabályok vagy a nemzeti jog vonatkozik a jelen megállapodás rendelkezései által nem szabályozott kérdésekre, így például az úti okmányok elismerésére és a visszatérés biztosítékaira, valamint a megélhetéshez szükséges anyagi fedezet bizonyítására.

„4. cikk – Az utazás célját igazoló dokumentumok

(1) Az Unió polgárainak és az Azerbajdzsán Köztársaság állampolgárainak alábbi kategóriái esetében a következő dokumentumok elegendőek a másik Fél területére történő utazás céljának igazolásához:

a) olyan közeli hozzátartozók – házastársak, gyermekek (beleértve az örökbefogadottakat is), szülők (beleértve a gyámot is), nagyszülők és unokák – esetében, akik az Azerbajdzsán Köztársaság területén jogszerűen tartózkodó uniós polgárokat, vagy az Azerbajdzsán Köztársaságnak a tagállamok területén jogszerűen tartózkodó állampolgárait, illetve az állampolgárságuk szerinti tagállamban tartózkodó uniós polgárokat, vagy az Azerbajdzsán Köztársaságnak az Azerbajdzsán Köztársaság területén tartózkodó állampolgárait látogatják meg:

– a fogadó személy írásbeli kérelme;”

A meghívó személy aláírásának eredetiségét a lakóhely szerinti ország nemzeti jogszabályainak megfelelően az illetékes hatóságnak kell igazolnia. Az illetékes hatóságoknak érvényesíteniük kell a meghívót.

Ez a rendelkezés vonatkozik a diplomáciai és konzuli képviselőkön dolgozó alkalmazottak rokonaira is, akik a tagállamok vagy az Azerbajdzsán Köztársaság területére 90 napot meg nem haladó családi látogatás céljából utaznak, a jogszerű tartózkodás és a családi kötelék igazolásának szükségességét kivéve.

„b) a 10. cikkben foglaltak sérelme nélkül, hivatalos küldöttségek tagjai, ideértve azok állandó tagjait is, akik a tagállamokhoz, az Unióhoz vagy az Azerbajdzsán Köztársasághoz címzett hivatalos meghívást követően hivatalos értekezleteken, konzultációkon, tárgyalásokon vagy csereprogramokban, valamint kormányközi

szervezetek által az Azerbajdzsán Köztársaság vagy az egyik tagállam területén tartott eseményeken vesznek részt;

- *valamely tagállam vagy az Azerbajdzsán Köztársaság illetékes hatósága, vagy az Unió egyik intézménye által kiállított levél annak megerősítésére, hogy a kérelmező a fenti eseményeken történő részvétel céljából a másik Fél területére utazó küldöttség tagja, illetve annak állandó tagja, valamint a hivatalos meghívó másolata;”*

Az illetékes hatóság által kibocsátott levélben fel kell tüntetni a kérelmező nevét, ami megerősíti, hogy az adott személy a hivatalos értekezlet céljából a másik fél területére utazó küldöttség tagja. A kérelmező nevét nem kell feltüntetni az értekezleten való részvételre szóló hivatalos meghívóban, de ez lehet a helyzet, ha a hivatalos meghívót egy adott személynek címezték.

Ez a rendelkezés a hivatalos küldöttség minden tagjára vonatkozik, függetlenül a birtokukban lévő útlevél típusától (szolgálati vagy magánútlevél).

„c) üzletemberek és üzleti szervezetek képviselői esetében:

- *a fogadó jogi személy vagy vállalkozás, illetve a jogi személy vagy vállalkozás szervezete, irodája vagy kirendeltsége, az Azerbajdzsán Köztársaság vagy a tagállamok állami vagy helyi hatóságai, vagy az Azerbajdzsán Köztársaság, illetve az egyik tagállam területén rendezett kereskedelmi és ipari kiállítás, konferencia és tudományos tanácskozás szervezőbizottsága általi írásbeli kérelem, az illetékes hatóságok nemzeti jogszabályok szerinti hozzájárulásával;*

A fentiekén túl a nemzeti cégnyilvántartás a vállalkozói szövetségek létét megerősítő dokumentumot ad ki.

„d) az Azerbajdzsán Köztársaság és a tagállamok közötti, a tagállamokban vagy az Azerbajdzsán Köztársaságban nyilvántartásba vett nemzetközi teher- és személyszállító járművek vezetői esetében:

- *az Azerbajdzsán Köztársaság vagy a tagállamok nemzetközi közúti közlekedést biztosító fuvarozóinak nemzeti vállalata vagy szövetsége (szakszervezete) általi írásbeli kérelem az utazások céljának, útvonalának, időtartamának és gyakoriságának feltüntetésével;”*

Az írásbeli kérelem kibocsátására illetékes szövetség a járművezető származási országának nemzeti szövetsége. Az írásbeli kérelmeket a tagállamok nemzeti szövetségeinek regionális vagy egyéb fióktelepei is kibocsáthatják.

„e) tanulmányok vagy képzés céljából – beleértve csereprogramok, valamint egyéb iskolával kapcsolatos tevékenységek keretében – utazó tanulók, diákok, posztgraduális hallgatók és kísérőtanárok esetében:

- *írásbeli kérelem, a fogadó egyetemre, akadémiára, intézménybe, főiskolára vagy iskolába történő beiratkozás igazolása, diákigazolványok vagy az elvégzendő kurzusok igazolása;”*

Diákigazolványt csak akkor fogadnak el az utazás célját igazoló dokumentumként, ha azt az a fogadó egyetem, főiskola vagy iskola állította ki, ahol a tanulmányokra vagy oktatási képzésre sor fog kerülni.

„f) *tudományos, egyetemi, kulturális és művészeti tevékenységekben – beleértve az egyetemi és egyéb csereprogramokat is – részt vevő személyek esetében:*

- *a fogadó szervezet írásbeli kérelme az említett tevékenységeken történő részvétel céljából;”*

„g) *újságírók és az őket szakmai minőségben kísérő technikai személyzet esetében:*

- *szakmai szervezet vagy a kérelmező munkáltatója által kiállított igazolás vagy egyéb dokumentum, amely igazolja, hogy az érintett személy szakképzett újságíró és tartalmazza, hogy az utazás célja újságírói tevékenység végrehajtása, vagy amely igazolja, hogy az érintett személy az újságírót szakmai minőségben kísérő technikai személyzet tagja;”*

A szabadúszó újságírók és asszisztenseik nem tartoznak ebbe a kategóriába.

Be kell nyújtani a szakmai újságírói szervezet vagy a kérelmező munkáltatója által annak igazolására kiadott tanúsítványt vagy egyéb dokumentumot, hogy a kérelmező hivatásos újságíró vagy újságírót *szakmai minőségben kísérő személy*, valamint arról, hogy az utazás célja újságírói tevékenység folytatása, illetve ilyen tevékenységhez való segítségnyújtás.

„h) *nemzetközi sportesemények résztvevői és az őket szakmai minőségben kísérő személyek esetében:*

- *a fogadó szervezet, az illetékes hatóságok, a tagállamok illetve az Azerbajdzsán Köztársaság nemzeti sportszövetségei, vagy az Azerbajdzsán Köztársaság Nemzeti Olimpiai Bizottsága, illetve a tagállamok Nemzeti Olimpiai Bizottságai általi írásbeli kérelem;”*

A nemzetközi sportesemények esetében a kísérő személyek az érintett sportolókat szakmai minőségben kísérő személyekre korlátozódik: edzők, masszörök, menedzser, orvosi stáb és a sportklub vezetője. A szurkolók tehát nem számítanak kísérő személyeknek.

„i) *testvérvárosok által szervezett hivatalos csereprogramok résztvevői esetében:*

- *a városok közigazgatási vezetőjének/polgármesterének írásbeli kérelme;*

A város vagy más település önkormányzati vezetője/polgármestere, aki az írásbeli kérelem kibocsátására jogosult, a csereprogram helyszínét biztosító fogadó város vagy település önkormányzati vezetője/polgármestere. Ez a kategória csak a hivatalos csereprogramot fedi le.

j) *orvosi indokokból utazó személyek és szükség esetén az őket kísérő személyek esetében:*

- *az egészségügyi intézmény hivatalos dokumentuma, amely megerősíti az adott intézményben való egészségügyi ellátás szükségességét és a kísérő személyek szükségességét, valamint az egészségügyi ellátás kifizetéséhez szükséges anyagi fedezet igazolása;*”

Benyújtják az egészségügyi intézmény hivatalos dokumentumát, amely megerősíti a három elemet (az adott intézményben való egészségügyi ellátás szükségessége és a kísérő személyek szükségessége, valamint az egészségügyi ellátás kifizetéséhez szükséges anyagi fedezet, pl. az előlegfizetés igazolása).

„k) *a tagállamok vagy az Azerbajdzsán Köztársaság területén tartott nemzetközi kiállításokon, konferenciákon, tudományos tanácskozásokon, szemináriumokon vagy más hasonló eseményeken részt vevő szabad foglalkozásúak esetében:*

- *a fogadó szervezet írásbeli kérelme, amely megerősíti az érintett személynek az eseményen való részvételét;*

l) *civil társadalmi szervezeteknek – beleértve csereprogramok keretében történő – képzés, szemináriumok, konferenciák céljából utazó képviselői esetében:*

- *a fogadó szervezet írásbeli kérelme, annak igazolása, hogy a személy a civil társadalmi szervezetet képviseli, valamint a nemzeti jogszabályokkal összhangban valamely hatóság által kiállított, az említett szervezet megfelelő nyilvántartásba vételét igazoló tanúsítvány;*”

Be kell mutatni egy, a civil társadalmi szervezettől származó dokumentumot, amely megerősíti, hogy a kérelmező e szervezetet képviseli.

A megállapodás nem terjed ki maguknak a civil társadalmi szervezeteknek a tagságára.

„m) *temetésre utazó hozzátartozók esetében:*

- *a halál tényét megerősítő hivatalos dokumentum, valamint a kérelmező és az elhunyt közötti családi, illetve egyéb kapcsolat igazolása;*

n) *katonai és polgári temetőket látogató személyek esetében:*

- *a sírhely létezését és megőrzését, valamint a kérelmező és az elhunyt közötti családi, illetve egyéb kapcsolatot megerősítő hivatalos dokumentum.*”

A megállapodás nem határozza meg, hogy a fenti hivatalos dokumentumot mely hatóságoknak kell kibocsátani: azon országnak, ahol a sírhely található vagy a sírhelyet látogatni szándékozó személy tartózkodási helye szerinti országnak. Elfogadható, hogy mindkét ország illetékes hatóságai kiadhatnak ilyen hivatalos dokumentumot.

A sírhely létezését és megőrzését, valamint a kérelmező és az elhunyt közötti családi, illetve egyéb kapcsolatot megerősítő hivatalos dokumentumot be kell mutatni.

Fontos: A megállapodás nem teremt új felelősségi szabályokat az írásbeli kérelmeket kibocsátó természetes vagy jogi személyek vonatkozásában. A vonatkozó kérelmek hamis kibocsátásának eseteire a vonatkozó uniós/nemzeti jog alkalmazandó.

2.2.2. Többszöri beutazásra jogosító vízum kiadása

Abban az esetben, ha a vízumkérelmezőnek gyakran kell a tagállamok vagy az Azerbajdzsán Köztársaság területére utaznia, több tartózkodásra lehet rövid távú tartózkodásra jogosító vízumokat kibocsátani, feltéve, hogy e látogatások teljes időtartama nem haladja meg a 90 napot egy 180 napos időszakon belül.

A megállapodás 5. cikke szerint:

„(1) A tagállamok és az Azerbajdzsán Köztársaság diplomáciai és konzuli képviseletei 5 évig érvényes, többszöri belépésre jogosító vízumot adnak ki a polgárok alábbi kategóriái részére:

- a) házastársak, 21. életévüket még be nem töltött vagy eltartott gyermekek (beleértve az örökbefogadottakat is) és szülők (beleértve a gyámot is), akik az Azerbajdzsán Köztársaság területén jogszerűen tartózkodó uniós polgárokat, vagy az Azerbajdzsán Köztársaságnak a tagállamok területén jogszerűen tartózkodó állampolgárait, illetve az állampolgárságuk szerinti tagállamban tartózkodó uniós polgárokat, vagy az Azerbajdzsán Köztársaság Azerbajdzsán területén tartózkodó állampolgárait látogatják meg;*
- b) hivatalos delegációk azon állandó tagjai, akik a tagállamokhoz, az Unióhoz vagy az Azerbajdzsán Köztársasághoz címzett hivatalos meghívást követően várhatóan rendszeresen részt vesznek értekezleteken, konzultációkon, tárgyalásokon vagy csereprogramokban, valamint kormányközi szervezetek által az Azerbajdzsán Köztársaság vagy az egyik tagállam területén tartott eseményeken;*

Az első mondatban foglaltaktól eltérve, amennyiben a gyakori vagy rendszeres utazás igénye vagy szándéka nyilvánvalóan rövidebb időre korlátozódik, a többszöri belépésre jogosító vízum érvényességi idejét erre az időtartamra kell korlátozni, különösen akkor, ha:

- az a) pontban említett személyek esetében az Azerbajdzsán Köztársaságnak az egyik tagállamban jogszerűen tartózkodó állampolgárai, illetve az Azerbajdzsán Köztársaságban jogszerűen tartózkodó uniós polgárok tartózkodási engedélye érvényességének időtartama;*
- a b) pontban említett személyek esetében a hivatalos küldöttségben való állandó tagságuk időtartama,*

öt évnél rövidebb.”

Figyelembe véve e személykategóriák szakmai státuszát, illetve a tagállamok területén jogszerűen tartózkodó azerbajdzsáni állampolgárhoz, vagy az Azerbajdzsán Köztársaság területén jogszerűen tartózkodó uniós polgárhoz vagy az állampolgársága szerinti tagállamban tartózkodó uniós polgárhoz fűződő családi kapcsolatát, indokolt, hogy öt évig érvényes, többszöri beutazásra jogosító, illetve feladataik ellátásához és hivatali idejük érvényességének időtartamára korlátozott vízumot adjanak ki, amennyiben az kevesebb mint öt év.

A megállapodás 5. cikke (1) bekezdésének a) pontja alá tartozó személyeknek bizonyítékot kell szolgáltatniuk a meghívó személy jogszerű tartózkodásáról.

A megállapodás 5. cikk (1) bekezdésének b) pontja alá tartozó személyeknek igazolniuk kell szakmai státuszuk és megbízatásuk időtartamát.

Ez a rendelkezés nem vonatkozik a megállapodás 5. cikke (1) bekezdésének b) pontja alá tartozó személyekre, ha a megállapodás értelmében mentesek a vízumkötelezettség alól, azaz diplomata-útlevél birtokosai.

Olyan esetekben, amikor a gyakori vagy rendszeres utazás szükségessége vagy szándéka nyilvánvalóan rövidebb időtartamra korlátozódik, a többszöri beutazásra jogosító vízum érvényességét ezen időtartamra korlátozzák.

„(2) A tagállamok és az Azerbajdzsán Köztársaság diplomáciai és konzuli képviseletei legfeljebb egy évig érvényes, többszöri belépésre jogosító vízumot állítanak ki a polgárok alábbi kategóriái részére, feltéve, hogy a megelőző egy évben legalább egy vízumot szereztek és azt a meglátogatott államba történő beutazásra, illetve ott-tartózkodásra vonatkozó jogszabályokkal összhangban használták fel:

a) tanulmányok vagy képzés céljából – beleértve csereprogramok keretében történő utazást is – rendszeresen utazó diákok és posztgraduális hallgatók;

b) újságírók és az őket szakmai minőségben kísérő technikai személyzet;

c) testvérvárosok által szervezett hivatalos csereprogramok résztvevői;

d) az Azerbajdzsán Köztársaság és a tagállamok közötti, a tagállamokban vagy az Azerbajdzsán Köztársaságban nyilvántartásba vett nemzetközi teher- és személyszállító járművek vezetői;

e) orvosi indokokból rendszeresen utazó személyek és szükség esetén az őket kísérő személyek;

f) nemzetközi kiállításokon, konferenciákon, tudományos tanácskozásokon, szemináriumokon vagy egyéb hasonló eseményeken résztvevő, az Azerbajdzsán Köztársaságba vagy a tagállamokba rendszeresen utazó szabad foglalkozásúak;

g) a civil társadalom szervezeteinek képzés, szemináriumokon, konferenciákon történő részvétel céljából – beleértve a csereprogramok keretében történő utazást – az Azerbajdzsán Köztársaságba vagy a tagállamokba rendszeresen utazó képviselői;

h) tudományos, kulturális és művészeti tevékenységek – beleértve egyetemi és egyéb csereprogramokat is – résztvevői, akik rendszeresen utaznak az Azerbajdzsán Köztársaságba vagy a tagállamokba;

i) nemzetközi sportesemények résztvevői és az őket szakmai minőségben kísérő személyek;

j) hivatalos delegációk azon tagjai, akik a tagállamhoz, az Unióhoz vagy az Azerbajdzsán Köztársasághoz címzett hivatalos meghívást követően rendszeresen részt vesznek értekezleteken, konzultációkon, tárgyalásokon vagy csereprogramokban, valamint az Azerbajdzsán Köztársaság vagy az egyik tagállam területén kormányközi szervezetek által tartott eseményeken;

k) üzletemberek vagy üzleti szervezetek képviselői, akik rendszeresen utaznak az Azerbajdzsán Köztársaságba vagy a tagállamokba.

Az első mondatban foglaltaktól eltérve, amennyiben a gyakori vagy rendszeres utazás igénye vagy szándéka nyilvánvalóan rövidebb időre korlátozódik, a többszöri belépésre jogosító vízum érvényességi idejét erre az időtartamra kell korlátozni.”

Elvileg az egy évig érvényes többszöri beutazásra jogosító vízumokat akkor adják ki a fent említett kategóriák számára, ha az előző évben (12 hónapban) a vízumkérelmező legalább egy vízumot szerzett és a meglátogatott tagállam(ok) beutazásra és tartózkodásra vonatkozó jogszabályaival összhangban használta azt (például nem tartózkodott a megengedett időtartamot meghaladóan), és ha indokolt a többszöri beutazásra jogosító vízum igénylése.

Olyan esetekben, amikor nem indokolt az egy évig érvényes vízum kibocsátása (például ha a csereprogram időtartama egy évnél rövidebb vagy ha az érintett személynek nem kell egy teljes évig utaznia), a vízum érvényessége egy évnél rövidebb lesz, feltéve, hogy a vízum kiadásának további követelményei teljesülnek.

„(3) A tagállamok és az Azerbajdzsán Köztársaság diplomáciai és konzuli képviseletei legalább kettő és legfeljebb öt évig érvényes többszöri belépésre jogosító vízumot adnak ki a személyek e cikk (2) bekezdésében említett kategóriái részére, feltéve, hogy azok a megelőző két évben a meglátogatott államba történő beutazásra, illetve ott-tartózkodásra vonatkozó jogszabályokkal összhangban használták fel az egyéves időtartamú, többszöri belépésre jogosító vízumot, kivéve, ha a gyakori vagy rendszeres utazás igénye vagy szándéka nyilvánvalóan rövidebb időre korlátozódik, amely utóbbi esetben a többszöri belépésre jogosító vízum érvényességi idejét erre az időtartamra kell korlátozni.

(4) Az e cikk (1)–(3) bekezdésében említett személyeknek a tagállamok vagy az Azerbajdzsán Köztársaság területén történő tartózkodásának teljes időtartama nem haladhatja meg 180 napos időszakonként a 90 napot.”

A megállapodás 5. cikke (2) bekezdésében említett kategóriák számára legalább kettő és legfeljebb öt évig érvényes, többszöri beutazásra jogosító vízumot adnak ki, feltéve, hogy az érintett személyek a megelőző két évben (24 hónapban) a meglátogatott tagállam(ok)ba történő beutazásra, illetve ott-tartózkodásra vonatkozó jogszabályokkal összhangban használták fel a két egyéves időtartamú, többszöri beutazásra jogosító vízumot, és a többszöri beutazásra jogosító vízum kérelmének okai még mindig fennállnak. Meg kell jegyezni, hogy a 2-től 5 évig terjedő érvényességű vízumot csak akkor fogják kibocsátani, ha a vízumkérelmező két, egy évig – és nem rövidebb ideig – érvényes vízum birtokosa volt a megelőző két évben, és ezeket a vízumokat a meglátogatott tagállam(ok)ba történő beutazásra, illetve ott-tartózkodásra vonatkozó jogszabályokkal összhangban használta fel. A diplomáciai és konzuli képviseletek minden egyes vízumkérelem értékelése alapján döntenek e vízumok érvényességi idejéről (2 és 5 év között).

Nem áll fenn kötelezettség a többszöri beutazásra jogosító vízum kiadására, ha a kérelmező nem használta ki az előzőleg kiadott vízumot.

2.2.3. A diplomata-útlevelek birtokosai

A megállapodás 10. cikke szerint:

„(1) Az Unió azon polgárai és az Azerbajdzsán Köztársaság azon állampolgárai, akik érvényes diplomata-útlevéllel rendelkeznek, vízum nélkül léphetnek be, hagyhatják el vagy utazhatnak át az Azerbajdzsán Köztársaság vagy a tagállamok területén.

(2) Az e cikk (1) bekezdésében említett személyek 180 napos időszakonként 90 napot meg nem haladó ideig tartózkodhatnak az Azerbajdzsán Köztársaság vagy a tagállamok területén.”

A diplomaták tagállamokba történő kiküldetésére vonatkozó eljárásokat a megállapodás nem szabályozza. A szokásos akkreditációs eljárás alkalmazandó.

III. EGYÜTTMŰKÖDÉS AZ ÚTI OKMÁNYOKKAL KAPCSOLATBAN

A megállapodáshoz csatolt együttes nyilatkozatban a felek megállapodnak abban, hogy a megállapodás 12. cikke alapján létrejött vegyes bizottság értékeli, hogy az érintett úti okmányok biztonságának szintje milyen hatással van a megállapodás működésére. E célból a felek kötelezettséget vállaltak arra, hogy rendszeresen tájékoztatják egymást az úti okmányok számának indokolatlan mértékű növekedésének elkerülése, az úti okmányok biztonsága technikai tényezőinek fejlesztése, valamint az úti okmányok kiadásának testre szabása érdekében tett intézkedésekről.

IV. STATISZTIKA

Annak érdekében, hogy megállapodás által létrehozott vegyes bizottság hatékonyan nyomon tudja követni a megállapodást, a tagállamok diplomáciai és konzuli képviselői hat havonta kötelesek statisztikát küldeni a Bizottságnak, különösen – amennyiben lehetséges és havi bontásban – a következőkről:

- az elutasított vízumkérelmek száma;
- a kiadott, többszöri beutazásra jogosító vízumok száma;
- a kiadott, többszöri beutazásra jogosító vízumok érvényességének időtartama,
- a díjmentesen kiadott vízumok száma.
